

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Integracja Turystyka ”

(Gminy Kunice, Legnickie Pole, Miłkowice, Ruja)

Wersja skrócona do konsultacji

2008 r.

Lista osób pracujących nad dokumentem Lokalnej Strategii Rozwoju

Zespół Konsultantów

Irena Krukowska- Szopa, Rafał Plezia

Kamil Strykowski

Krzysztof Szustka

Opracowanie:

Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”

Ul. Wrocławska 41, 59-220 Legnica

e-mail: biuro@zielonaakcja.pl

www.zielonaakcja.pl

Wstęp

Co to jest Leader?

Leader to europejski program wspierający społeczności, które stawiają na współpracę partnerską.

Inicjatywa LEADER realizowana jest w Unii Europejskiej od 1991r. stanowi nowe podejście do rozwiązywania problemów wsi. Warunkiem niezbędnym do pełnego i skutecznego realizowania polityki wobec obszarów wiejskich jest zaangażowanie społeczności wiejskich w proces podejmowania decyzji na poziomie lokalnym.

W krajach Unii Europejskiej powstało ponad 1000 Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących na poziomie lokalnym. W Polsce działa około 200 grup. Przez swoje działania i inicjatywy dają pole do aktywności mieszkańcom wsi, wykorzystując w sposób innowacyjny lokalne zasoby przyrodniczo- kulturowe, przyczyniając się do tworzenia miejsc pracy i promocji obszarów wiejskich.

LEADER kładzie silny nacisk na partnerstwo pomiędzy trzema sektorami: publicznym, społecznym i ekonomicznym oraz na tworzenie pomiędzy nimi sieci powiązań celem wymiany doświadczeń, wzajemnej współpracy i realizacji wspólnych projektów.

W latach 2009- 2015 Leader będzie realizowany w Polsce w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich działania Osi 3 i 4.

Warunki udziału w działaniach Leader

Leader skierowany jest do obszarów wiejskich spójnych terytorialnie zamieszkałych przez 10-150 tyś mieszkańców. W celu jego realizacji powinna powstać Lokalna Grupa Działania /LGD/ (zarejestrowana jako stowarzyszenie) w skład, której wejdą przedstawiciele sektora publicznego (samorządy) społecznego (organizacje) ekonomicznego (przedsiębiorcy). Grupa ta powinna opracować program wspólnych działań w formie dokumentu- Lokalne Strategie Rozwoju (LSR), powinien on opisywać takie obszary tematyczne jak : poprawa jakości życia na wsi, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, aktywizowanie mieszkańców i budowanie kapitału społecznego, wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju lokalnym. Wdrożeniu LSR będą służyły środki Unii Europejskiej kierowane w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz aktywność mieszkańców i partnerów zaangażowanych w LGD.

Od 2009 r. mieszkańcy zamieszkali na obszarze LGD będą mogli ubiegać się o pomoc finansową w zakresie następujących działań (dalej zwanych operacjami):

- różnicowanie kierunku działalności nierolniczej
- odnowa i rozwój wsi
- rozwój mikroprzedsiębiorstw
- małe projekty

Zakres operacji Działań Leader

- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**
  - Beneficjenci: działalność nierolnicza lub związana z rolnictwem, podejmowaną poprzez rolników, domowników, małżonków rolników. Osoba fizyczna występująca z wnioskiem powinna być objęta ubezpieczeniem społecznym rolników. Gospodarstwo

Rolne, w którym pracuje beneficjent było objęte w roku poprzedzającym złożenie wniosku płatnościami bezpośrednimi.

- Zakres pomocy: pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie: usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; usług dla ludności; sprzedaży hurtowej lub detalicznej; rzemiosła lub rękodzielnictwa; robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; usług transportowych; usług komunalnych; przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; magazynowania lub przechowywania towarów; wytwarzania produktów energetycznych z biomasy; rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.
- Wysokość pomocy:
  - Pomoc ma formę zwrotu max. 50% kosztów kwalifikowanych operacji;
  - Maksymalna wysokość udzielonej pomocy jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym, w okresie realizacji programu, (2009- 2015) nie może przekroczyć 100 000 zł.
  - Płatności- refundacja poniesionych kosztów etapowo lub za cały projekt.
- **Tworzenie i rozwój mikro przedsiębiorstw**
  - Beneficjenci: osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające do 10 osób o obrocie netto do 2 mln euro na obszarze LGD.
  - Zakres pomocy: usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; usług dla ludności; sprzedaży hurtowej lub detalicznej; rzemiosła lub rękodzielnictwa; robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; usług transportowych; usług komunalnych; przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; magazynowania lub przechowywania towarów; wytwarzania produktów energetycznych z biomasy; rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.
  - Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:
    - 100 000 zł - jeśli biznes plan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy,
    - 200 000 zł - jeśli biznes plan przewiduje utworzenie od 3 do 4 miejsc pracy,
    - 300 000 zł - jeśli biznes plan przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy
    - Pomoc ma formę zwrotu max. 50% kosztów kwalifikowanych operacji,
    - Płatność- refundacja poniesionych kosztów etapowo za cały projekt.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji programu (w latach 2009- 2015), nie może przekroczyć 300 000 zł. W przypadku przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji programu, wynosi 100 000 zł.

- **Odnowa i rozwój wsi**

- Zakres pomocy:

Pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji w zakresie:

  - remontu, przebudowy i wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, w tym obiektów zabytkowych;
  - remontu, przebudowy i wyposażenia obiektów służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa kulturowego, tradycji, sztuki lub kultury; kształtowania przestrzeni publicznej;

- budowy lub remontu, przebudowy publicznej infrastruktury związanej rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych;
- zakupu obiektów zabytkowych lub charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie oraz ich adaptację na cele publiczne;
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historii, obiektów architektury sakralnej i miejsc pamięci.
- Ogólne zasady finansowania:
  - refundacji podlegają koszty kwalifikowane poniesione przez beneficjenta, w wysokości nie przekraczającej 75% tych kosztów, z tym że dla jednej miejscowości – nie więcej niż 500 000 zł w okresie realizacji programu,
  - wysokość pomocy nie może być wyższa niż 500 000 zł, także w przypadku operacji realizowanej w więcej niż jednej miejscowości, z tym że kwotę tę dzieli się proporcjonalnie do kosztów realizacji w każdej z tych miejscowości,
  - wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25 000 zł, według kalkulacji kosztów określonych we wniosku o przyznanie pomocy.
- Beneficjent:
  - gmina,
  - instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
  - kościół lub związek wyznaniowy,
  - organizacja pozarządowa pożytku publicznego,
- **Małe projekty**
  - Beneficjentami „małych projektów” mogą być:
    - osoby fizyczne: pełnoletnie, zameldowane lub prowadzące działalność na obszarze LGD
    - osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, utworzona na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacja albo stowarzyszenie z siedzibą na obszarze LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze
    - osoby prawne i jednostki organizacyjne o charakterze kościelnym lub związków wyznaniowych,
  - Zakres pomocy:
    - podnoszenie świadomości mieszkańców wsi, w tym poprzez organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR;
    - podniesienia jakości życia ludności na obszarze działania LGD, w tym poprzez:
      - udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej urządzeń i sprzętu komputerowego, w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu;
      - organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych na obszarze objętym działalnością LGD;
    - rozwój aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez:
      - promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego;
      - kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów;

- kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
- kultywowanie języka regionalnego i gwary
- rozwój agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich, w tym poprzez:
  - utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron www, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych dotyczących obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju;
  - budowę/odbudowę lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego, zjazdowego, szlaków wodnych, szlaków rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych lub dydaktycznych;
- zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody w tym obszarów Natura 2000
- zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym poprzez:
  - odbudowę albo odnowienie lub oznakowanie budowli lub obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków
  - odnawianie dachów lub elewacji zewnętrznych budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków
  - remont lub wyposażenie muzeów
  - remont lub wyposażenie świetlic wiejskich
- inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach lub produktach rolnych i leśnych, oraz tradycyjnych sektorach gospodarki.
- Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturowej lub gastronomicznej
- Wysokość pomocy: na operacje z zakresu „małych projektów” wynosić będzie maksymalnie 70% kosztów kwalifikowanych operacji nie więcej jednak niż 25 tys. zł; przy czym całkowity koszt operacji nie może być niższy niż 4,5 tys. zł oraz wyższy, niż 100 tys. zł w okresie realizacji programu (2009-2015)

Zasady składania wniosków do LGD

Wnioski powinny być zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju. Termin naboru będzie ogłaszała Lokalna Grupa Działania. Wnioski do finansowania będzie wybierała społeczna Rada LGD. Leader będzie także finansować funkcjonowanie LGD:

▪ **Nabywanie umiejętności i aktywizacja**

Pomoc przyznawana dla LGD w ramach działania może w szczególności dotyczyć:

- badań nad obszarem objętym LSR;
- informowania o obszarze działania LGD oraz o LSR;

- szkolenia kadr biorących udział we wdrażaniu LSR;
- wydarzeń o charakterze promocyjnym związanych z obszarem działania LGD;
- szkolenia lokalnych liderów
- animowania społeczności lokalnych;
- kosztów bieżących LGD,
- **Wdrożenie projektów współpracy**
  - Wspólne przedsięwzięcia realizowane przez LGD

Więcej informacji www.minrol.gov.pl,

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR; wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy

SWOT to angielski skrót pochodzący od nazw: strenght – siły, weaknesses – słabości, opprtunities – szanse, threats – zagrożenia. Analiza SWOT umożliwia przeprowadzenie analizy zasobów zasobów wewnętrznych (teraz obecnie). Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse skutecznie można niwelować słabości i unikać zagrożeń. Analiza SWOT w ZSROW dla Ziemi Kamiennogórskiej jest techniką porządkującą informacje dotyczące zasobów tego obszaru. Została wykonana na podstawie informacji uzyskanych w diagnozie. Dotyczy całego spektrum zagadnień gospodarczych, środowiskowo-przyrodniczych, kulturowych i społecznych tego obszaru. Uczestnicy warsztatów wykorzystali przeprowadzoną analizę SWOT do wyboru tematu wiodącego oraz sformułowania celów operacyjnych strategii.

ANALIZA SWOT po poprawkach

Mocne	Słabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bliskość Legnicy ▪ Różnorodność przyrodnicza i krajobrazowa (Pojezierze Legnickie, lasy, torfowiska, obszary chronione w tym Natura 2000) ▪ Korzystny klimat i dobre gleby ▪ Zabytki kultury materialnej kościoły, klasztor, pałace, dwory, zabudowania folwarczne, parki, krzyże pokutne ▪ Znane wydarzenia historyczne – Bitwa pod Legnicą, Bitwa pod Pątnowem ▪ Napływ ludności gmin Kunice ,Legnickie Pole, Ruja ▪ Rozwój budownictwa mieszkaniowego z towarzyszącą infrastrukturą techniczną ▪ Zatrudnienie w strefie ekonomicznej i przedsiębiorstwach Legnicy i Zagłębia Miedziowego ▪ Wysoki poziom wykształcenia młodszego pokolenia ▪ Położenie przy autostradzie A4 i węzle komunikacyjnym Legnicy ▪ Bogactwa naturalne (piaski i gliny) ▪ Lokalne imprezy gminne ▪ Miejsca do rekreacji – zbiorniki wodne i lasy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zła kondycja zabytków i problemy własnościowe ▪ Niska estetyka miejscowości. ▪ Niedostateczna komunikacja publiczna i zły stan dróg ▪ Niewystarczająca infrastruktura turystyczna i rekreacyjna ▪ Brak tradycji turystycznych. ▪ Słabo rozwinięta mikroprzedsiębiorczość. ▪ Słabo rozwinięty sektor organizacji pozarządowych. ▪ Mało liderów lokalnych o społecznikowskich umiejętnościach ▪ Uboga propozycja spędzenia wolnego czasu oferowana przez ośrodki kultury i świetlice ▪ Niepełna infrastruktura techniczna Legnickie Pole, Miłkowice, Ruja ▪ Niewielkie zaangażowanie mieszkańców w sprawy wsi ▪ Brak edukacji przedszkolnej ▪ Niewystarczająca promocja gmin

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utworzenie infrastruktury turystycznej ▪ Lepsze wykorzystanie zbiorników wodnych ▪ Rozwój agroturystyki i usług turystycznych ▪ Identyfikacja i promocja produktów lokalnych ▪ Wykorzystanie elementów historycznych w promocji LGD ▪ Poprawa wizerunku miejscowości ▪ Promocja aktywnego stylu życia ▪ Współpraca pomiędzy gminami, organizacjami, biznesem w ramach LGD ▪ Wykorzystanie położenia przy autostradzie A4 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nadmierna urbanizacja i zabudowa ▪ Rozpoczęcie eksploatacji złóż węgla naturalnego ▪ Zanikanie tradycji ▪ Starzenie się mieszkańców migracja młodych , niski przyrost naturalny. ▪ Problemy z asymilacją ludności napływowej z miast ▪ Trudności w dostępie do środków UE. ▪ Brak preferencyjnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. ▪ Niestabilność prawa polskiego.

Określenie wizji LGD

Wizja

Wizja to pożądaný obraz danego obszaru w perspektywie kilku lub kilkunastu lat. Wizja w Lokalnej Strategii Rozwoju tworzy ramy do wyznaczenia celów strategicznych, pełni też funkcję integrującą procesy rozwojowe z marzeniami mieszkańców.

Uczestnicy warsztatów określili ramy czasowe Strategii na okres 2009-2015, stąd też tworzona Wizja dotyczyła tej perspektywy czasowej.

Wizja Obszaru LGD Kunice , Ruje , Legnickie Pole , Milkowice

Lokalna Grupa Działania pn. „Promocja, Integracja, Turystyka” malowniczo położona w Dolinie Kaczawy, Czarnej Wody, od zachodu otoczona Pojezierzem Legnickim a od północy Lasami kochlic, buduje swój potencjał w oparciu o bliskość Legnicy, aktywność mieszkańców i ciekawe zasoby przyrodniczo- kulturowe.

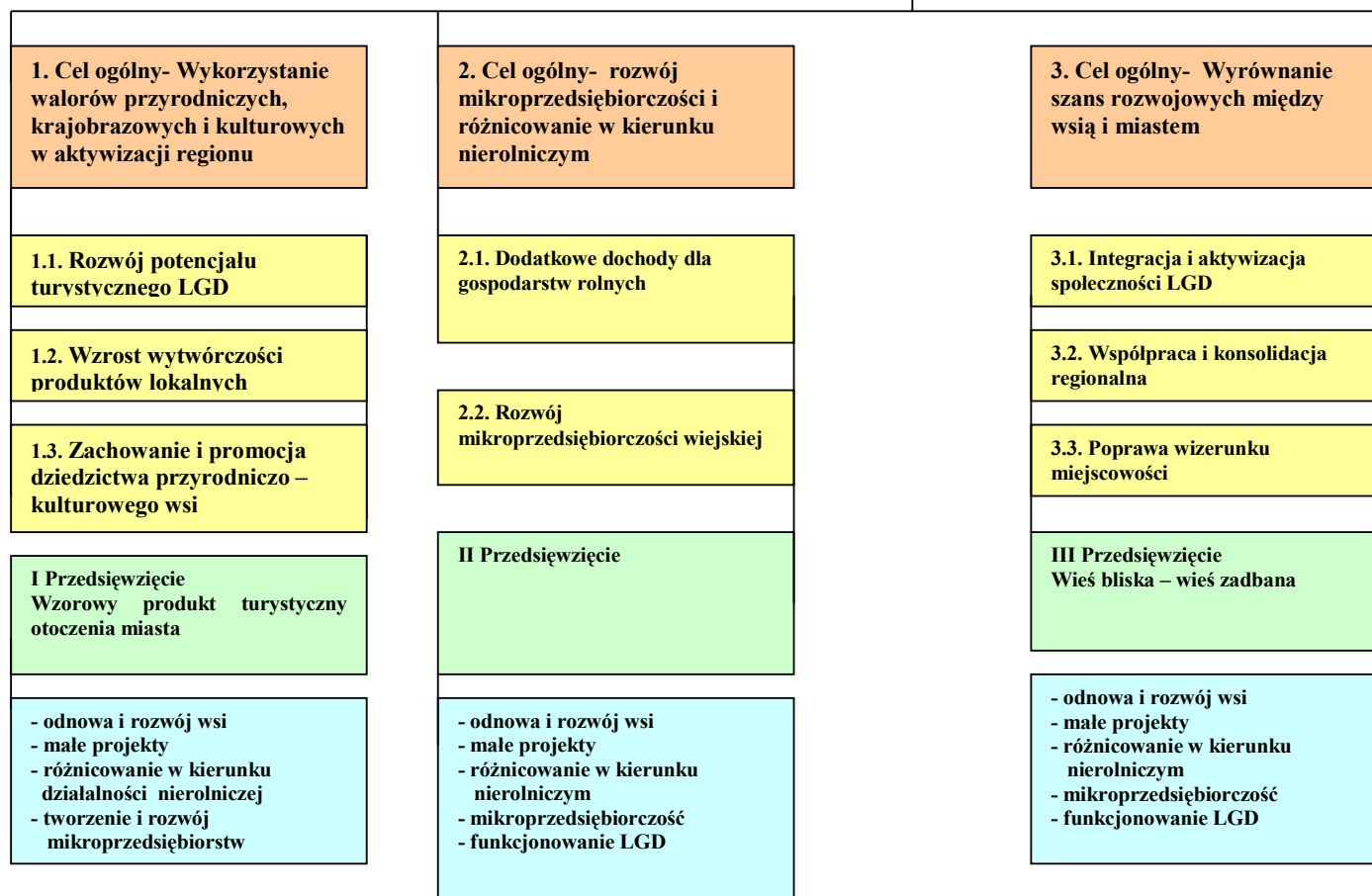
Różnorodna oferta turystyczna, rekreacyjna i sportowa łącząca cały region zaprasza do wypoczynku i korzystania z usług i produktów lokalnych. Zadbane zabytki, estetyczne miejscowości, czyste środowisko w bezpośrednim sąsiedztwie dużego miasta to atuty zachęcające do osiedlania się .

Lokalni przedsiębiorcy tworzą miejsca pracy a gospodarstwa rolne rozwijają się uzyskując dodatkowe dochody. Pełna infrastruktura techniczna, społeczna, dobra komunikacja poprawia codzienną jakość życia. Zintegrowani i aktywni mieszkańcy działają chętnie na rzecz rozwoju swoich miejscowości. Dzięki temu mieszkańcy wiążą swoją przyszłość z regionem.

4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych w ramach LSR

WIZJA

1. Cel ogólny : Wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych w aktywizacji regionu	
Cele szczegółowe	Działania
Przedsięwzięcie 1: wzorowy produkt turystyczny otoczenia miasta	
1.1 Rozwój potencjału turystycznego LGD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie wizerunku regionu - koncepcja promocji regionu ▪ Baza danych o bazie noclegowej i gastronomicznej oraz istniejących ofertach turystycznych ▪ Odtwarzanie szlaków istniejących i stworzenie nowych (konnych, pieszych, spacerowych, rowerowych, tematycznych „Szlakiem parków i dworków”);połączenie w spójny system z Legnicą na terenie LGD ▪ Kontynuacja programu „Co sobotę wsiądź na rower” i innych form promocji aktywnego wypoczynku ▪ Koncepcja zrównoważonego wykorzystania jezior ▪ Tworzenie podstawowej infrastruktury dla turystów (tablice informacyjne, miejsca postojowe, drogi dojazdowe, miejsca biwakowe, wiaty, miejsca piknikowe, punkty widokowe) ▪ Tworzenie systemu atrakcji turystycznych (grodzisko łużyckie, parki zabaw i aktywnego wypoczynku, inne) ▪ Organizacja imprez : biwaki i bitwy historyczne, inscenizacje, survival wczesnośredniowieczny, turnieje rodzinne, sportowe, festiwale piosenki) ▪ Wsparcie rozwoju bazy rekreacyjnej ▪ Opracowanie wyprofilowanych ofert turystycznych integrujących region (oferta turystyki aktywnej, kulturowej, rodzinnej) ▪ Organizacja szlaku inicjatyw lokalnych (imprez, przedsięwzięć) ▪ Organizacja punktów informatycznych o obszarze w ośrodkach rekreacyjnych, ośrodkach kultury ▪ Nawiązanie współpracy z miastem Legnica, biurami podróży i innymi odbiorcami oferty PIT
1.2 Wzrost wytwórczości produktów lokalnych	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identyfikacja produktów lokalnych i regionalnych oraz wsparcie rejestracji ▪ Opracowanie katalogu kuchni i produktu lokalnego ▪ Kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów, zwyczajów ▪ Warsztaty kulinarne, rzemiosła artystycznego rękodzielnictwa, warsztaty śpiewane ▪ Organizowanie miejsc sprzedaży produktów lokalnych /poprzez sieć

Lista rekomendowanych operacji :

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi		<ul style="list-style-type: none"> - inwestycje w zakresie ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, miejsc rekreacyjnych, obiektów sportowych, świetlic i klubów wiejskich - budowa, przebudowa lub remont małej infrastruktury turystycznej - budowa, przebudowa, remont i wyposażenie obiektów służących podtrzymywaniu i promocji kultury, tradycji, produktów lokalnych - rewitalizacja budynków zabytkowych i obiektów małej architektury, odnawianie lokalnych pomników historycznych miejsc pamięci - odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów obiektów zabytkowych architektury sakralnej - zagospodarowanie cieków i zbiorników na rzecz rekreacji, - zakup sprzętu, materiałów, usług służących realizacji operacji,
Małe projekty		<ul style="list-style-type: none"> - budowa/ odbudowa małej infrastruktury turystycznej, - utworzenie, modernizacja bazy informacji turystycznej, stron www, publikacji - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, - oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego, krajobrazowego, kulturowego - szkolenia dla mieszkańców LGD, wykorzystanie energii odnawialnej przy prowadzeniu działalności kulturalnej lub gospodarczej, - odbudowa, odtwarzanie zabytkowych budowli, obiektów małej architektury - odnowienie domków, elewacji w obiektach zabytkowych - remont lub wyposażenie muzeów

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej		<ul style="list-style-type: none"> - rozwój usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem, - usługi budowlane - sprzedaż hurtowa lub detaliczna, - usługi informatyczne, - doradztwo, - przetwórstwo produktów rolnych lub leśnych, rzemiosła lub rękodzielnictwa, usług transportowych, - inne określone w osi 3 Leader wynikające z potrzeb i celów LSR
Tworzenie i rozwój mikro przedsiębiorstw		<ul style="list-style-type: none"> - rozwój usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem, - usługi budowlane - sprzedaż hurtowa lub detaliczna, - usługi informatyczne, - doradztwo, - przetwórstwo produktów rolnych lub leśnych, rzemiosła lub rękodzielnictwa, usług transportowych, - inne określone w osi 3 Leader wynikające z potrzeb i celów LSR
Funkcjonowanie LGD		<ul style="list-style-type: none"> - doradztwo, szkolenia dla LGD - badania i analizy dotyczące turystyki - studia i plany wykonalności dla przedsięwzięć turystycznych, - wydarzenia i wydawnictwa o charakterze promocyjnym

2. Cel Ogólny : Rozwój mikroprzedsiębiorczości i różnicowanie w kierunku nierolniczym	
Cele szczegółowe	Działania
Przedsięwzięcie II : Wieś aktywna gospodarczo	
2.1 Dodatkowe dochody dla gospodarstw rolnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachęcanie do zakładania działalności gospodarczej ▪ Szkolenia z zakresu prowadzenie działalności turystycznej w tym agroturystycznej oraz rzemiosła i rękodzieła, przetwórstwa rolnego ▪ Wsparcie grup producentów (ogórki, truskawki, winorośl) itd. ▪ Wsparcie tradycji sadzenia i przetwarzania ogórków ▪ Opracowanie programów szkoleniowych e-learning dla osób zainteresowanych dodatkowymi kwalifikacjami ▪ Wsparcie sprzedaży produktów rolnych, rękodzieła przez „Sobotnie jarmarki” dla miejscowych i Legniczan (Tyniec Legnicki, inne)
2.2 Rozwój mikroprzedsiębiorczości wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznawanie potrzeb mikroprzedsiębiorców – badania ▪ Baza danych o podmiotach gospodarczych obszaru LGD ▪ Branżowa współpraca mikroprzedsiębiorców (piekarnia, masarnie, inne...) ▪ Wspólna promocja produktów wytworzonych na obszarze LGD ▪ Organizacja wymiany doświadczeń szkolenia, wyjazdy studialne ▪ Informowanie o źródłach finansowania mikroprzedsiębiorczości

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi		<ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub remont obiektów na cele promocji lokalnych produktów i usług, – zakup towarów służących kultywowaniu tradycji i tradycyjnych zawodów – zakup i odnawianie obiektów charakterystycznych dla regionu lub tradycji budownictwa na cele społeczne – zakup sprzętu, materiałów, usług służących

		realizacji operacji
Małe projekty	–	<ul style="list-style-type: none"> – inicjowanie powstania, przetwarzania, wprowadzenia na rynek produktów i usług opartych o lokalne dziedzictwo – szkolenie i inne przedsięwzięcia edukacyjne i warsztatowe dla mieszkańców – kultywowanie tradycji , tradycyjnych zawodów, rzemiosła
Różnicowanie kierunku nierolniczym		<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie rzemiosła lub rękodzielnictwa – usługi turystyczne, – przetwórstwo produktów rolnych i leśnych, – sprzedaż hurtowa lub detaliczna, – magazynowanie produktów – inne określone w działaniach osi 3 Leader wynikające z potrzeb i celów LSR
Mikroprzedsiębiorczość		<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie rzemiosła lub rękodzielnictwa – usługi turystyczne, – przetwórstwo produktów rolnych i leśnych, – sprzedaż hurtowa lub detaliczna – magazynowanie produktów – inne określone w działaniach osi 3 Leader wynikające z potrzeb i celów LSR
Funkcjonowanie LGD		<ul style="list-style-type: none"> – badania, analizy, dokumentacje dotyczące zasobów obszaru LGD – informowanie i wydarzenia promocyjne, – szkolenia i aminowania. społeczności lokalnych

3. Cel ogólny: Wyrównanie szans rozwojowych między wsią i miastem**Cele szczegółowe****Działania****Przedsięwzięcie III wieś aktywna – wieś zadbana****3.1 Integracja i aktywizacja społeczności LGD**

- Zwiększenie dostępu do Internetu poprzez świetlice i biblioteki
- świetlice z atrakcyjną ofertą dla mieszkańców
- Organizacja imprez integracyjnych (paraolimpiada, zawody dla młodzieży, itd.)
- Działania integrujące nowych mieszkańców z ludnością lokalną
- Zakładanie klubów seniora
- Wsparcie organizacji opieki nad osobami niepełnosprawnymi i starszymi, dziećmi, pomocy sąsiedzkiej osobom niezaradnym
- Promocja zdrowego stylu życia i edukacja zdrowotna wśród mieszkańców i gości
- Prowadzenie szkoleń z zakresu komunikacji, rozwoju osobistego, wykorzystania komputera, poszukiwania pracy
- Wsparcie zakładania stowarzyszeń Odnowy Miejscowości. Szkolenia dla Rad Sołeckich, Liderów Lokalnych, Liderów Odnowy

3.2 Współpraca i konsolidacja regionalna

- Wsparcie rozwoju wolontariatu pod potrzeby inicjatyw społecznych i organizacji
- Zbieranie pomysłów na inicjatywy lokalne – skrzynka pomysłów, konsultacje społeczne
- Warsztaty liderów, organizacji
- Tworzenie projektów wiodących dla LGD
- Organizacja biur LGD (lokal, personel)
- Podnoszenie umiejętności Rady, Zarządu, organizacja przepływu informacji pomiędzy organami LGD
- Promocja działań LGD, stworzenie systemu obiegu informacji strony www, biuletyn LGD, ulotki
- Współpraca z innymi LGD, z siecią regionalną, krajową
- Szkolenia wyjazdowe dla członków i partnerów LGD
- Organizacja Funduszu Grantowego przy LGD
- Działalność doradcza dla beneficjentów LGD

3.3 Poprawa wizerunku miejscowości

- Wsparcie małej architektury w miejscowościach
- Rewitalizacja centrów miejscowości
- Modernizacja budynków użyteczności publicznej na potrzeby społeczne,

Lista rekomendowanych operacji

Operacje	Minimalna ilość operacji	Preferowany zakres operacji
Odnowa i rozwój wsi		<ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa, remont i wyposażenie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe, społeczno – kulturowe w tym świetlic, domów kultury – budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów małej architektury, obiektów sportowych, placów zabaw, miejsc rekreacji do użytku publicznego – odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów obiektów zabytkowych architektury sakralnej, – kształtowanie obszarów o znaczeniu dla społeczności lokalnej w tym placów parkingowych, chodników, oświetlenia ulicznego – urządzenie terenów zielonych, parków, miejsc wypoczynku – rewitalizacja zabytkowych budynków na cele publiczne – wyburzenie i rozbiórki zdewastowanych obiektów w celu uporządkowania miejscowości

Małe projekty		<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia i warsztaty dla mieszkańców, – udostępnienie urządzeń i sprzętu komputerowego umożliwiającego dostęp do Internetu, – remont lub wyposażenie świetlic wiejskich – organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych – promocja lokalnej twórczości kulturalnej, – kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła, – wykorzystanie energii odnawialnej przy prowadzeniu działalności kulturalnej i gospodarczej.
Różnicowanie w kierunku nierolniczym		<ul style="list-style-type: none"> – usługi informatyczne – doradztwo
Mikroprzedsiębiorczość		<ul style="list-style-type: none"> – usługi informatyczne – doradztwo
Funkcjonowanie LGD		<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia i animowanie społeczności lokalnej – informowanie o obszarze działania

10. Określenie budżetu LSR dla każdego roku jej realizacji

PROPONOWANE WARIANTY BUDŻETU LGD „Kwiat Lnu”

	Różnicowanie		Odnowa i rozwój wsi		Mikroprzedsiębiorczość		Małe projekty	
	Kwota pomocy	Liczba operacji	Kwota pomocy	Liczba operacji	Kwota pomocy	Liczba operacji	Kwota pomocy	Liczba operacji
Wariant 1	224 000	8	800 000	4	220 000	14	865 692	58
Wariant 2								
Wariant 3								
Wariant 4								
Wariant 5								

Wyliczenie budżetu : kwota x liczba mieszkańców LGD 41 833 os.

- (116 zł) oś 3 (różnicowanie, mikroprzedsiębiorczość, odnowa wsi, małe projekty) – 2 109 692
- (3 zł) Projekty współpracy – 3 zł – 54 561
- (29 zł) Funkcjonowanie LGD – 29 zł – 527 432

Na każde działanie min. 10 % budżetu

I wariant : Średnia kwota pomocy :

- odnowa wsi – 200 tys.
- małe projekty – 15 tys.
- różnicowanie – 28 tys.
- mikroprzedsiębiorstwa – 55 tys.